

Praha 17. 4. 2009

7

Lázeňská péče v roce 2008

Balneal Care in 2008

Souhrn

Tato Aktuální informace přináší vybrané údaje o lázeňské péči v ČR za rok 2008. Lázeňskou léčbu podstoupilo 373 328 dospělých pacientů, 2 069 pacientů v dorostovém věku a 8 017 dětských pacientů. Z celkového počtu pacientů si plně hradilo lázeňskou léčbu 113 041 občanů ČR a 154 015 cizinců.

Summary

This Topical Information brings selected data on balneal treatment in the Czech Republic in 2008. Balneal treatment was provided to 373 328 adult persons, besides that to 2 069 juvenile persons and to 8 017 children. In the total number there were 113 041 Czech citizens fully paying for balneal treatment and 154 015 foreigners fully paying balneal treatment.

Lázeňská péče v ČR v roce 2008

Léčebny, lůžka a pacienti

V Registru zdravotnických zařízení je evidováno 85 lázeňských zdravotnických zařízení. Tato lázeňská zařízení disponují celkem 25 920 lůžky. V roce 2008 bylo do lázeňských léčeben přijato celkem 383 414 pacientů (v rámci veřejného zdravotního pojištění i samoplátci dohromady) a 4 002 členů doprovodu pacientů, jejichž pobyt byl hrazen zdravotními pojišťovnami. Dospělým pacientům, kterých bylo 373 328, bylo poskytnuto celkem 5 450 349 ošetřovacích dnů. V lázních se léčilo též 2 069 pacientů v dorostovém věku, kteří zde strávili 71 527 ošetřovacích dnů. Do lázní bylo dále přijato celkem 8 017 dětí, kterým bylo poskytnuto 261 012 ošetřovacích dnů. Z hlediska způsobu financování lázeňské péče bylo za rok 2008 léčeno celkem 101 196 pacientů v rámci komplexní lázeňské péče (KLP) s úhradou z veřejného zdravotního pojištění, z toho 91 488 dospělých osob. V rámci příspěvkové lázeňské péče (PLP), kde zdravotní pojišťovny hradí vyšetření a léčení, zatímco stravování, ubytování a jízdné do lázní platí pacient, bylo ošetřováno celkem 15 162 osob, z toho 15 149 dospělých. Za loňský rok bylo dále v lázních ošetřováno 113 041 pacientů z tuzemska mimo veřejné zdravotní pojištění a 154 015 cizinců, kteří si tuto péči rovněž plně hradili sami.

Počty lázeňských pacientů po stagnaci kolem roku 2002 v následujících letech trvale narůstají. V rámci celkových počtů však současně klesají počty pacientů, jejichž péče je hrazena zdravotními pojišťovnami, což zřejmě souvisí s ekonomikou systému veřejného zdravotního pojištění. Celkový počet pacientů všech věkových kategorií přijatých k léčení

v lázních na náklady veřejného zdravotního pojištění (KLP + PLP) v roce 2008 činil 79,3 % ve srovnání s celkovým počtem pacientů na náklady veřejného zdravotního pojištění v roce 2004 (u dospělých 80,9 %, u dorostu 78,8 %, u dětí 62,2 %). Celkový počet cizinců léčených v českých lázních vzrostl od roku 2004 o 31 % ze 117 196 osob na 154 015. Ještě rychleji v posledních letech narůstá podíl českých občanů, kteří si lázeňskou péči hradí sami nebo jim tuto péči hradí jiné subjekty mimo veřejné zdravotní pojištění (může to být třeba zaměstnavatel apod.). V roce 2004 to bylo 45 301 pacientů, za rok 2008 jejich počet dosáhl již 113 041 osob, což je 249,5 %.

V roce 2008 strávili pacienti v lázních ČR celkem 5 782 888 ošetrovacích dnů, z toho tvořily pobyty plně a částečně hrazené zdravotním pojištěním (celkem KLP + PLP) podíl 51,8 % a pobyty plně hrazené pacienty z tuzemska i ciziny podíl 48,2 %. Pro srovnání: v roce 2004 tvořil podíl ošetrovacích dnů čerpaných pacienty k tíži zdravotních pojišťoven 65,6 % a podíl tuzemců samoplátců a cizinců samoplátců činil 34,4 %. Celkový počet ošetrovacích dnů poskytnutých pacientům v lázních v roce 2004 činil 5 965 232. Přes nárůst u kategorií tuzemci na vlastní náklady a cizinci byl celkový počet ošetrovacích dnů v roce 2008 o 3 % nižší oproti roku 2004.

V roce 2008 na jednoho pacienta v rámci zdravotního pojištění KLP připadlo v průměru 26,4 ošetrovacích dnů v lázních. Na pacienta v rámci zdravotního pojištění PLP to bylo v průměru 21,2 ošetrovacích dnů, na tuzemce samoplátce v průměru 6,2 ošetrovacích dnů a platící cizinci strávili v lázních v průměru 13,6 ošetrovacích dnů.

Nárůst počtu tuzemských samoplátců a pacientů z ciziny nedokáže kompenzovat úbytek pacientů v rámci veřejného zdravotního pojištění, použijeme-li ukazatel celkového poskytnutého počtu ošetrovacích dnů v lázních - viz tab. 6.

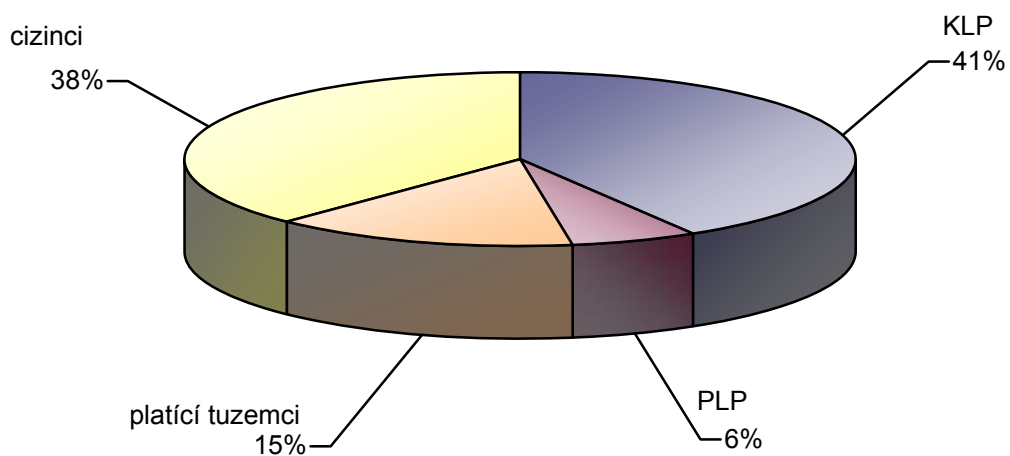
Indikační skupiny

Nejčastěji se vyskytující indikací v lázních ČR u dospělých byly v roce 2008 nemoci pohybového ústrojí (213 260 pacientů, tj. 57,1 % celkového počtu dospělých pacientů). Následují nemoci trávicího ústrojí (42 379 pacientů, tj. 11,4 %) a nemoci oběhového ústrojí (41 795 pacientů, tj. 11,2 %). U dorostu byly nejčastějšími indikačními skupinami nemoci nervové (536 případů, tj. 25,9 %), nemoci pohybového ústrojí (488 případů, tj. 23,6 %) a nemoci gynekologické (431 případů, tj. 20,8 %). Dětsí pacienti se v lázních nejčastěji léčili na netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí (3 597 případů, tj. 44,9 %), nemoci nervové (1 436 případů, tj. 17,9 %) a nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí (907 případů, tj. 11,3 %). Podle dat o dospělých pacientech v rámci veřejného zdravotního pojištění byly nejčastější diagnózou kořenové syndromy vertebrogenního původu (11 615 případů - 10,9 %), stavy po ortopedických operacích s použitím kloubní náhrady (10 409 případů - 9,8 %) a koxartróza v soustavném léčení (9 839 případů - 9,2 %).

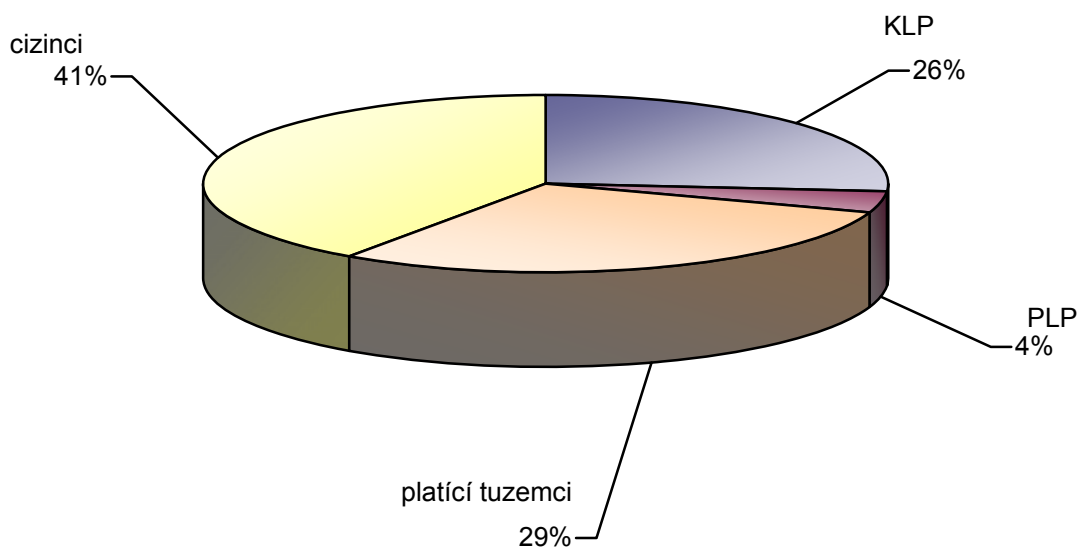
Podkladem pro textovou i tabulkovou část této Aktuální informace je výkaz L (MZ) 2-01, Roční výkaz o činnosti lázeňských zařízení. V rámci tohoto výkazu se nezjišťují ekonomické ukazatele. Počty pacientů a indikační skupiny budou obšírněji zpracovány v publikaci Lázeňská péče 2008, předpokládané vydání červen 2009.

Vypracoval: Ing. Ivan Popovič

1. Struktura pacientů v lázních podle způsobu úhrady v roce 2004 (počty osob)

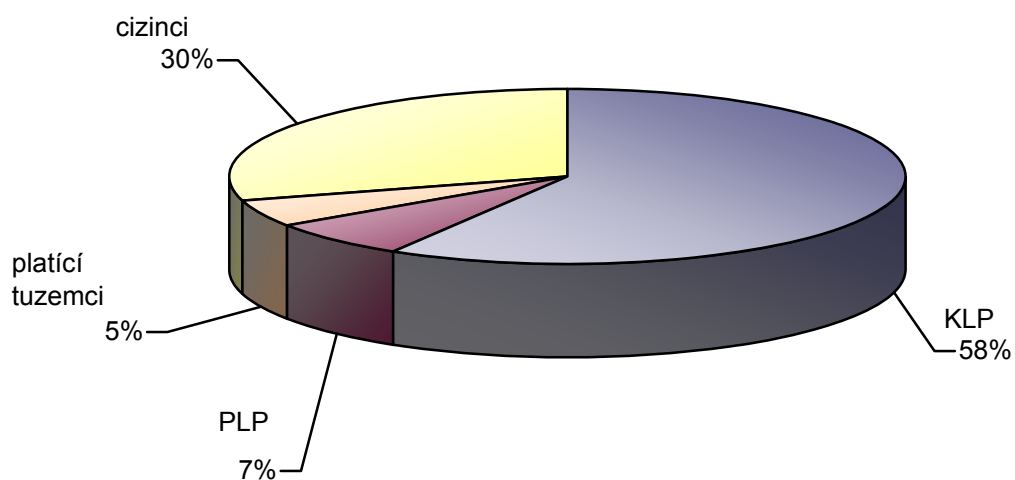
2. Struktura pacientů v lázních podle způsobu úhrady v roce 2008 (počty osob)

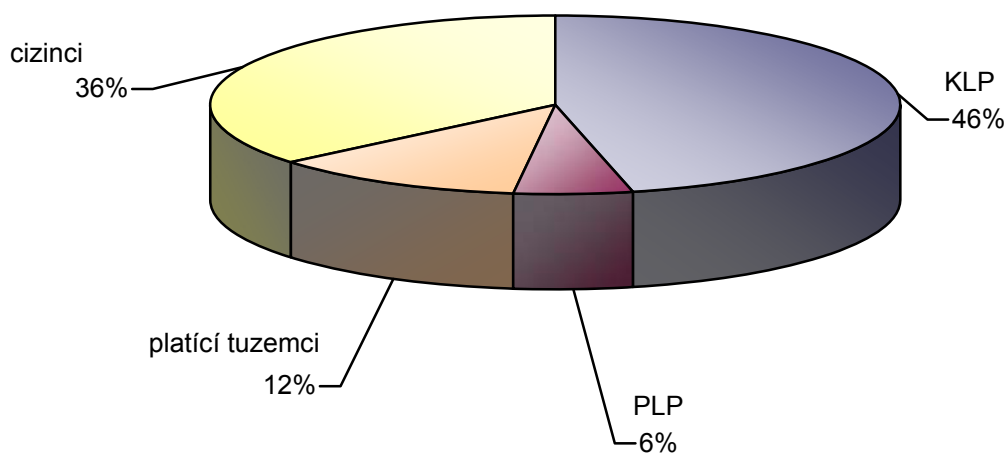
KLP - komplexní lázeňská péče

PLP - příspěvková lázeňská péče

3. Ošetrovací dny v lázeňských léčebnách podle způsobu úhrady v roce 2004

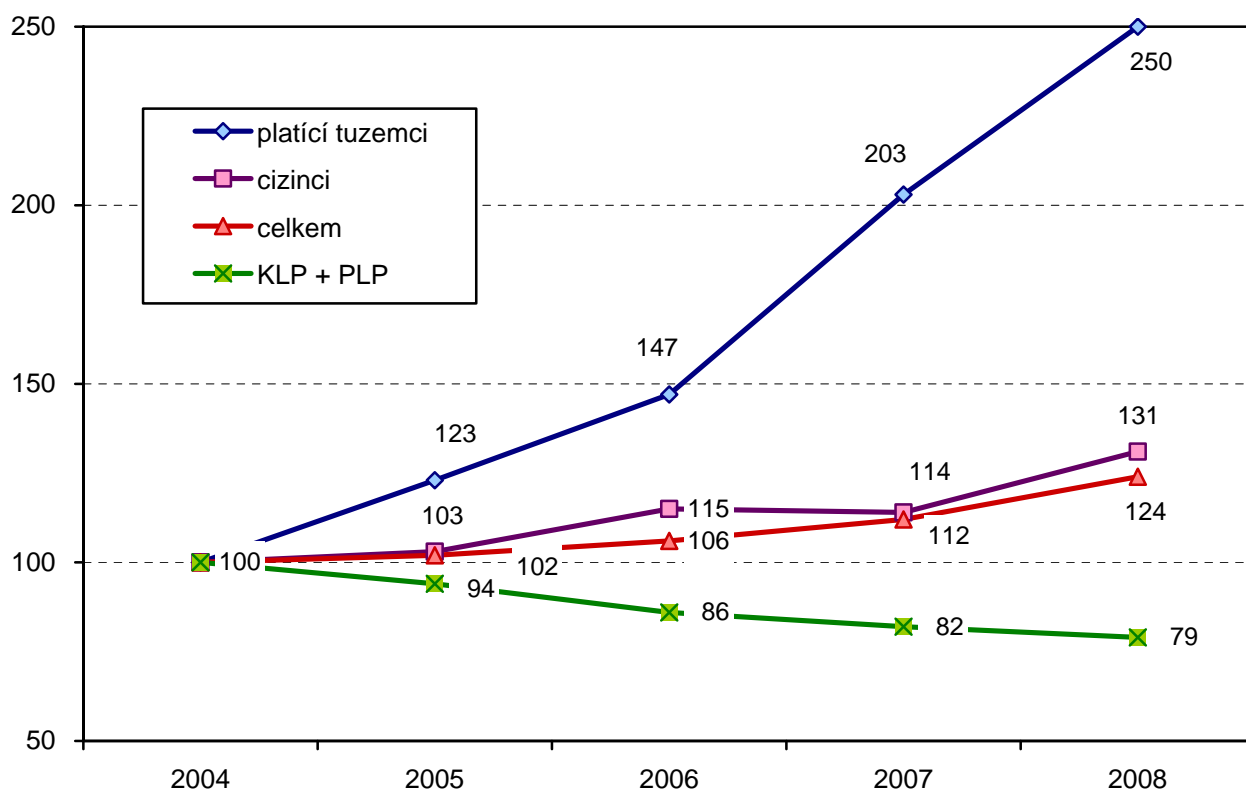
4. Ošetrovací dny v lázeňských léčebnách podle způsobu úhrady v roce 2008

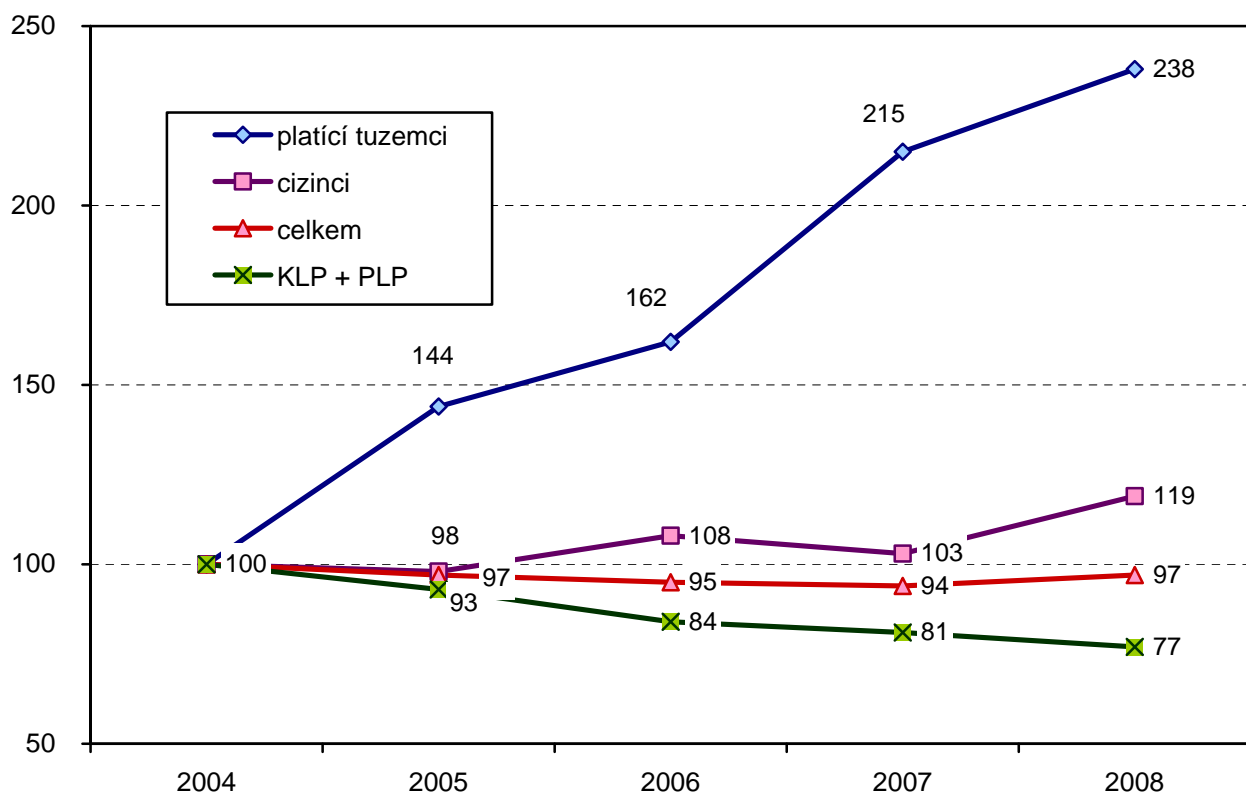
KLP - komplexní lázeňská péče

PLP - příspěvková lázeňská péče

5. Vývoj počtu pacientů podle způsobu úhrady (2004 = 100)

6. Vývoj počtu ošetrovacích dnů lázeňské péče podle způsobu úhrady (2004 = 100)

Tab. č. 1. Počet přijatých pacientů v láních v roce 2008

Počet přijatých osob	Pacienti + doprovod hrazený ZPoj			Počet pacientů index 2007 = 100	Počet pacientů index 2004 = 100
	celkem	v tom			
		pacienti	doprovod hrazený ZPoj		
dospělí	373 732	373 328	404	111,8	126,9
dorost	2 170	2 069	101	78,2	78,6
děti	11 514	8 017	3 497	80,7	64,0
celkem	387 416	383 414	4 002	110,6	124,0

ZPoj = zdravotní pojišťovny

Zdroj: ÚZIS ČR

Tab. č. 2. Počty dospělých pacientů v láních v letech 2004–2008

Počet pacientů	2004	2005	2006	2007	2008	Index 2008/2004
na náklady zdravotního pojištění: KLP	112 670	105 324	94 429	92 605	91 488	81,2
PLP	19 147	18 253	18 572	15 708	15 149	79,1
plně na vlastní náklady: tuzemci	45 282	55 853	66 688	91 896	112 987	249,5
cizinci	117 003	119 929	134 518	133 761	153 704	131,4
celkem dospělí	294 102	299 359	314 207	333 970	373 328	126,9

KLP - komplexní lázeňská péče (plně hrazená zdrav. pojišťovnami)

PLP - příspěvková lázeňská péče (částečně hrazená zdrav. pojišťovnami)

Zdroj dat: ÚZIS ČR

Tab. č. 3. Počty pacientů v dorostovém věku v láních v letech 2004–2008

Počet pacientů	2004	2005	2006	2007	2008	Index 2008/2004
na náklady zdravotního pojištění: KLP	2 587	2 730	2 262	2 592	2 037	78,7
PLP	-	1	19	-	1	x
plně na vlastní náklady: tuzemci	2	2	5	26	11	550,0
cizinci	43	98	56	28	20	46,5
celkem dorost	2 632	2 831	2 342	2 646	2 069	78,6

KLP - komplexní lázeňská péče (plně hrazená zdrav. pojišťovnami)

PLP - příspěvková lázeňská péče (částečně hrazená zdrav. pojišťovnami)

Zdroj dat: ÚZIS ČR

Tab. č. 4. Počty dětských pacientů v lázních v letech 2004–2008

Počet pacientů	2004	2005	2006	2007	2008	Index 2008/2004
na náklady zdravotního pojištění: KLP	12 341	11 641	10 178	9 730	7 671	62,2
PLP	16	13	59	6	12	75,0
plně na vlastní náklady: tuzemci	17	7	63	31	43	252,9
cizinci	150	447	229	173	291	194,0
celkem dorost	12 524	12 108	10 529	9 940	8 017	64,0

KLP - komplexní lázeňská péče (plně hrazená zdrav. pojišťovny)

PLP - příspěvková lázeňská péče (částečně hrazená zdrav. pojišťovny)

Zdroj dat: ÚZIS ČR

Tab. č. 5. Počty pacientů léčených na vlastní náklady v lázních 2004–2008

Počet pacientů	2004	2005	2006	2007	2008	Index 2008/2004
dospělí + dorost + děti: tuzemci	45 301	55 862	66 756	91 953	113 041	249,5
cizinci	117 196	120 474	134 803	133 962	154 015	131,4
celkem	162 497	176 336	201 559	225 915	267 056	164,3

Zdroj dat: ÚZIS ČR

Tab. č. 6. Počty ošetřovacích dnů podle způsobu úhrady v lázních 2004–2008

Počet ošetřovacích dnů pacientů v lázních	2004	2005	2006	2007	2008	Index 2008/2004
zdravotní pojištění KLP celkem	3 499 640	3 255 845	2 909 903	2 819 764	2 675 130	76,4
zdravotní pojištění PLP celkem	412 206	378 252	383 778	333 397	321 167	77,9
tuzemci na vlastní náklady celkem	292 353	421 261	473 196	628 048	696 643	238,3
cizinci na vlastní náklady celkem	1 762 279	1 721 977	1 903 061	1 812 803	2 089 948	118,6
celkem ošetřovacích dnů	5 966 478	5 777 335	5 669 938	5 594 012	5 782 888	96,9

KLP - komplexní lázeňská péče (plně hrazená zdrav. pojišťovny)

PLP - příspěvková lázeňská péče (částečně hrazená zdrav. pojišťovny)

Zdroj dat pro grafy a tabulky: ÚZIS ČR z výkazu L (MZ) 2-01